

Laki

eläinten hyvinvoinnista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 5 §:n 1 momentin 16 kohta sekä
78 ja 114 §, sekä
lisätään lakiin uusi 118 a § seuraavasti:

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) *pysyvällä eläinnäyttelyllä* pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä yksinomaan tai pääasiassa muita kuin luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä tai jossa näytteillä pidettävä luonnonvaraisten eläinlajien tai luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvien eläinten määrä on vähäinen eivätkä ne kuulu luonnonsuojeluarvoltaan erityisen tärkeisiin eläinlajeihin, ei kuitenkaan kotieläinpihaa;

78 §

Tarkastus ja näytteenotto

Valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tarkastus, jos on aihetta epäillä, että eläintä pidetään tai kohdellaan eläinten hyvinvointisäädösten vastaisesti.

Ilman epäilyäkin valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tarkastus:

- 1) eläintarhassa;
- 2) pysyvässä eläinnäyttelyssä ja kotieläinpihassa;
- 3) sirkuksessa;
- 4) kiertävässä eläinnäyttelyssä;
- 5) eläinkilpailussa;
- 6) eläinnäyttelyssä ja siellä, missä eläimiä muutoin pidetään näytteillä yleisölle tai käytetään esityksissä tai näytöksissä;
- 7) siellä, missä luonnonvaraisia eläinlajeja tarhataan riistanhoidollisessa tai tuotannollisessa tarkoituksessa;
- 8) siellä, missä seura- ja harrastuseläimiä pidetään 60 §:ssä tarkoitetulla tavalla ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa;
- 9) siellä, missä luonnonvaraisia eläimiä hoidetaan 61 §:ssä tarkoitetulla tavalla;
- 10) siellä, missä harjoitetaan 67 §:ssä tarkoitettua eläinten lopetukseen liittyvää toimintaa;
- 11) rajanylityspaikalla, rajatarkastusasemalla, poistumispaikalla ja saapumispaikalla;
- 12) kaikissa teurastamoiden, riistan käsittelylaitosten ja niiden yhteydessä olevien laitosten sekä poroteurastamoiden ja niiden yhteydessä olevien laitosten eläintiloissa;
- 13) toiminnanharjoittajan pyynnöstä;
- 14) rikoslain (39/1889) 17 luvun 23 §:n nojalla määrätyn eläintenpitokiellon noudattamisen valvomiseksi.

HE 165/2024 vp
MmVM 14/2024 vp
EV 179/2024 vp

Tarkastusta ja näytteenottoa koskevasta virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista säädetään valvonta-asetuksen 9—15 artiklassa.

Ruokavirasto voi määrätä aluehallintoviraston tekemään tarkastuksen tai tarkastuksia eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan unionin lainsäädännön niin edellyttäessä. Aluehallintovirasto voi päättää vastaavista tarkastuksista myös omassa valvonnassaan tai määrätä virkaeläinlääkäriin tekemään tarkastuksia.

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tiloihin, joihin pääsemistä tarkastuksen tekeminen edellyttää, ja ottaa maksutta valvontaa varten tarvittavia näytteitä sekä tallentaa ääntä ja kuvaa. Hänellä on oikeus tarkastaa eläin, eläimen pitopaikka ja muut eläintenpitoon liittyvät tilat, eläintä varten tarkoitettu ravinto, juotava, varusteet ja välineet sekä eläintenpitoon liittyvät tiedot ja asiakirjat sekä muut valvonnan kannalta merkitykselliset seikat.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa tarkastuksen saa tehdä ja näytteen ottaa vain, jos se on välttämätöntä tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on aihetta epäillä, että eläinten kohtelua, hoitoa tai pitopaikkaa koskevia eläinten hyvinvointisäädöksiä on olennaisella tai vakavalla tavalla rikottu tai rikotaan laissa rangaistavaksi säädettyllä tavalla. Tarkastuksen saa tehdä vain viranomaisen.

15 luku

Erinäiset säännökset

114 §

Perittävät maksut

Valtion viranomaisen tämän lain nojalla suorittamasta virallisesta valvonnasta peritään maksuja valvonta-asetuksessa ja valtion maksuperustelaissa säädettyjen perusteiden mukaan.

Aluehallintovirasto määrää ja perii valtiolle maksuja kunnaneläinlääkäriin suorittamasta Euroopan unionin lainsäädännön ja tämän lain noudattamisen valvonnasta ja muista kunnaneläinlääkäriin suoritteista. Kunnaneläinlääkäriin suoritteista perittävien maksujen suuruudesta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuutta ja maksujen suuruutta koskevista yleisistä perusteista ja muista perusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään myös kunnaneläinlääkäriin suoritteiden laskutuksessa noudatettavasta menettelystä.

Kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan tämän lain nojalla suorittamasta virallisesta valvonnasta peritään maksuja valvonta-asetuksessa säädettyjen perusteiden mukaan. Kunta perii hyväksymänsä taksan mukaisen maksun kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suorittamasta eläinten hyvinvointisäädösten valvonnasta. Kunnan tulee määrätä maksut siten, että niiden suuruus vastaa enintään toimenpiteestä aiheutuneita kustannuksia, jollei valvonta-asetuksesta muuta johdu.

Viranomaisen velvollisuudesta periä maksu säännösten noudattamatta jättämisestä aiheutuvista ylimääräisistä valvontatoimista säädetään valvonta-asetuksen 79 artiklan 2 kohdan c alakohdassa. Valvontaviranomainen perii maksun myös valvontatoimista, jotka koskevat tämän lain 50, 57, 58, 60 ja 61 §:ssä tarkoitettua toiminnassa todettuja puutteita tai epäkohtia, sekä maksun valvontatoimista, jotka koskevat muuta eläintenpitoa, jos muun eläintenpidon valvonnassa todetaan, että annettua määräystä tai kieltoa ei ole noudatettu.

118 a §

Vahingonkorvaus

Vahingonkorvausvastuusta eläinten hyvinvointisäädösten noudattamisen valvonnassa aiheutuneesta vahingosta säädetään vahingonkorvauslaissa. Vahingosta, jonka kunnaneläinlääkäri tai kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija on aiheuttanut valvoessaan eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista, vastaa kuitenkin kunnan sijaan valtio. Valtioon sovelletaan tällöin, mitä vahingonkorvauslain 3 luvussa säädetään kunnan korvausvastuusta kunnan viranhaltijan aiheuttamasta vahingosta ja mitä vahingonkorvauslain 4 luvun 3 §:ssä ja 6 luvun 2 §:ssä säädetään 3 luvun mukaan vastuussa olevasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Helsingissä 19.12.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah